

OŚRODEK BADAWCZO-ROZWOJOWY
SYSTEMU
PAŃSTWOWEJ INFORMACJI STATYSTYCZNEJ

1/86

SYSTEMY INFORMATYCZNE

**SPIS '85
SYSTEMY INFORMACYJNE
W PRZEDSIĘBIORSTWIE**

1986

1/86

**SYSTEMY
INFORMATYCZNE**

**MATERIAŁY SEMINARIUM
SPIS '85**

**SYSTEMY INFORMACYJNE
W PRZEDSIĘBIORSTWIE**

Warszawa 1986

**SYSTEMY
INFORMATYCZNE**

Redaktor naukowy: dr Józef Oleński

116 006/[2]

Wydawca:

Ośrodek Badańczo-Rozwojowy Systemu Państwowej Informacji
Statystycznej
przy Głównym Urzędzie Statystycznym
Al. Niepodległości 208
00-925 Warszawa
telex: GUS W-a 81 350 81 660 81 677
tel. 25-48-96
Druk. ZWSiD — Zam. 1583/06 — 300 — St-2

SPIS TREŚCI

Część II

	<u>Str.</u>
Mieczysława Adach-Dąbrowska, Jadwiga Jazwińska-Kocot: Potrzeba i możliwości doskonalenia systemu informa- cji ekonomicznej przedsiębiorstwa przemysłowego . . .	1
Ewa Bieniasz-Stępień: Dostosowanie systemu informacji statystycznej GUS do potrzeb informacyjnych systemu oceny pracy przedsiębiorstw przez organ założyciel- ski /wg koncepcji systemu oceny, opracowanej dla po- trzeb Ministerstwa Hutnictwa i Przemysłu Maszynowe- go przez Instytut Organizacji Przemysłu Maszynowego ORGMAZ/	10
Halina Byszewska: System informacji w przedsiębior- stwie zbożowo-młynarskim a metodologia planowania i zarządzania /na przykładzie modelu organizacji dos- taw rzepaku do olejarni/	21
Henryk Dąbrowski: Kierunki doskonalenia systemu in- formacji o zatrudnionych	30
Witold Jamontt: System informatyczny "Prospekt" bank danych do badań naukowych /komunikat/.	49
Krzysztof Jędrzejowski: System ochrony środowiska wo- jewództwa katowickiego a informatyka statystyczna	52
Andrzej Jopkiewicz, Zygmunt Peuker: Rola bibliotek i informatorów statystycznych resortu statystyki pań- stwowej w obsłudze informacyjnej przedsiębiorstw	60
Adam Kowalski, Zbigniew Odrowąż-Sypniewski, Donald Tyrcha: Mikrokomputerowy system z bazą wiedzy - Consul	79
Aleksander Madeja: Środki trwałe w systemie informa- cyjnym przedsiębiorstwa	94
Bolesław Olechowski: Stan i uwarunkowania unifikacji dokumentacji źródłowej	107
Józef Oleński: Centralny Program Badawczo-Rozwojowy na lata 1986-1990 - Informatyka w administracji pań- stwowej i obsłudze społeczeństwa	122
Józef Oleński: Systemy informacyjne zarządzania, plano- wania, statystyki i systemy ewidencyjne jako źródła informacji techniczno-ekonomicznej	150

Zofia Pawłowska: Wykorzystanie informacji statystycznych w analizach i ocenach działalności przedsiębiorstw	164
Roman Podorski: Opinia przedsiębiorstw o systemie informacyjnym organów statystyki państwowej	182
Jacek Pulwarski: Ustalanie polityki płacowej w przedsiębiorstwie, z wykorzystaniem technik komputerowych	190
Jerzy Radecki, Stanisław Rychlik: Badanie statystyczne 200 czołowych przedsiębiorstw budowlano-montażowych	204
Teresa Rostojek: Obsługa informacyjna regionalnej administracji województwa bielskiego w systemie informatyki statystycznej	228
Tadeusz Toczyński: Informacje statystyczne w systemie ocen przedsiębiorstw przemysłowych	234
Tadeusz Walczak: Współdziałanie z systemem informacji statystycznej - zło konieczne, czy szansa dla przedsiębiorstw?	248
Janusz Walkowiak: Monitor systemu MERA-9150 narzędziem pracy statystyka	268
Henryk Zygier: Centralny program badawczo-rozwojowy na lata 1986-1990: "Techniczne przygotowanie i zarządzanie produkcją" - informacja o kierunkach prac badawczo-rozwojowych	273
Przebieg obrad Seminarium SPIS'85	283

ANNEX

REFERATY UZUPEŁNIAJĄCE NA SEMINARIUM SPIS'84 - INFORMACJA STATYSTYCZNA DLA PRZEDSIĘBIORSTW I ORGANÓW ZAŁOŻYCIELSKICH	
Witold Jamontt: Informacja o wynikach pilotowego wdrażania systemu prospekt - banku danych szeregów czasowych	312
Józef Oleński: Systemy metadanych statystycznych - narzędziem koordynacji metodycznej systemów informacji społeczno-gospodarczej	320
Roman Podorski: Potrzeby informacyjne przedsiębiorstw i organów założycielskich w świetle doświadczeń WUS Tarnów	339
Uczestnicy Seminarium SPIS'85	350

Dr Józef OLEŃSKI

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy SPIS

Warszawa

CENTRALNY PROGRAM BADAWCZO-ROZWOJOWY NA LATA 1986-1990
INFORMATYKA W ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ
I OBSŁUDZE SPOŁECZEŃSTWA

W s t ę p

Prace naukowe i badawczo-rozwojowe w latach 1986-1990 finansowane ze środków centralnych prowadzone będą w ramach trzech form organizacyjnych:

- 1/ Centralne programy naukowo-badawcze /CPNB/,
- 2/ Centralne programy badawczo-rozwojowe /CPBR/,
- 3/ Zamówienia rządowe /ZR/.

Celem pierwszej grupy przedsięwzięć naukowo-badawczych jest prowadzenie badań naukowych, w tym badań podstawowych w wybranych dziedzinach nauki i techniki. Celem grupy drugiej jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych o charakterze wdrożeniowym w pełnym cyklu rozwojowym, to znaczy do praktycznego wdrożenia włącznie. Z kolei w trybie zamówień rządowych realizowane będą przedsięwzięcia polegające na pełnym wdrożeniu lub rozpowszechnieniu wyników badań przeprowadzonych w ramach CPNB lub CPBR, bądź w innym trybie.

Wśród 106 zgłoszeń CPBR-ów, jakie włączone zostały do centralnego planu prac badawczo-rozwojowych na lata 1986-1990 znajduje się program p.n. "Informatyka w administracji państwowej i obsłudze społeczeństwa". W ramach tego programu mają być podjęmo-

wane prace badawczo-rozwojowe dotyczące zastosowań informatyki w instytucjach realizujących funkcje o charakterze administracyjnym oraz prace nad systemami informacyjnymi powszechnego użytku. Funkcję koordynatora I stopnia /głównego realizatora/ CPBR powierzono Ośrodkowi Badawczo-Rozwojowemu Systemu Państwowej Informacji Statystycznej przy GUS. Z uwagi na duże znaczenie tego CPBR-u dla rozwoju systemów informacji społeczno-gospodarczej przedstawiamy niniejszą informację o celach i tematyce prac badawczych, jakie zamierza się podjąć w ramach tego programu w latach 1986-1990.

1. Cele programu

Głównym celem programu jest przeprowadzenie badań w pełnym cyklu rozwojowym w zakresie:

- koncepcji i strategii rozwoju zastosowań informatyki w administracji państwowej i obsłudze społeczeństwa,
- zaprojektowania i wdrożenia typowych, powielalnych systemów informatycznych wspomagających pracę jednostek administracji państwowej szczebli centralnego i terenowego oraz innych instytucji państwowych,
- tworzenia spójnej infrastruktury informacyjnej państwa poprzez skoordynowany rozwój systemów informacyjnych o zasięgu ogólnokrajowym, w tym w szczególności:
 - systemu państwowej informacji statystycznej,
 - systemu informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej,
 - systemu ewidencji ludności,
 - podstawowych systemów ewidencyjnych /np. gruntów, budynków, lokali itp./,

- zaprojektowania, wdrożenia i eksperymentalnej eksploatacji wybranych systemów informacyjnych powszechnego użytku /w tym: systemów informacji skierowującej, organizacyjnej, legislacyjnej, techniczno-handlowej itp./ z wykorzystaniem ogólnodostępnych środków łączności,
- zastosowań informatyki w pracach administracyjnych i biurowych w oparciu o mikrokomputery masowo produkowane przez przemysł krajowy,
- przepływów informacji między systemami informacyjnymi administracji państwowej w oparciu o jednolite standardy transferu informacji między systemami oraz wspólne bazy metadanych /klastyfikacji, nomenklatur, rejestrów, katalogów i słowników/,
- metod projektowania, wdrażania i eksploatacji systemów informatycznych dla potrzeb administracji państwowej oraz obsługi społeczeństwa.

Ponadto celem CPBR jest opracowanie zestawu materiałów szkoleniowych i podręczników z zakresu wykorzystania informatyki w pracach administracyjnych oraz projektowania systemów informatycznych dla potrzeb administracji państwowej oraz systemów powszechnego użytku, ze szczególnym uwzględnieniem opracowań służących do szkolenia nie-informatyków korzystających z systemów informatycznych lub współpracujących z zespołami wdrażającymi te systemy. W ramach CPBR będą opracowywane programy szkolenia pracowników administracji państwowej w zakresie korzystania z systemów i metod informatycznych wypracowanych w ramach tego programu oraz podejmie się - we współpracy z towarzystwami naukowymi lub zawodowymi - inicjatywy szkoleniowe.

Objęcie całokształtu prac dotyczących usprawniania funkcjonowania administracji państwowej centralnej i terenowej oraz systemów obsługi społeczeństwa w jednym CPBR umożliwi uniknięcie zbędnego dublowania prac oraz skoncentrowanie szczupłego poten-

cjału badawczo-rozwojowego na priorytetowych tematach, zapewniając:

- możliwie krótkie cykle realizacji zadań badawczych,
- realizację prac w pełnym cyklu rozwojowym, tzn. od badań teoretycznych do wdrożenia użytkowego,
- powielarność metod i systemów,
- wysoką społeczną efektywność wdrożeń.

W szczególności chodzi o zapewnienie środków i potencjału badawczego dla tych tematów, które winny być rozwiązywane całościowo w skali gospodarki narodowej, a którymi poszczególni użytkownicy zainteresowani są tylko wycinkowo, w ograniczonym zakresie.

Tematy podejmowane w ramach CPBR nie zakładają osiągnięcia samoistnych celów poznawczych. Cele poznawcze mają charakter pomocniczy, warunkujący uzyskanie konkretnych efektów wdrożeniowych.

Odrębnym celem, jaki winien być osiągnięty w ramach tego CPBR jest rozwój i integracja potencjału badawczo-projektowego wokół problematyki zastosowań informatyki w administracji państwowej i systemów powszechnego użytku. Obecnie, poza nielicznymi wyjątkami, główny potencjał informatyczny zorientowany jest na systemy przetwarzania danych dla zarządzania w przedsiębiorstwach, głównie przemysłowych i budowlanych oraz badaniach naukowo-technicznych.

Kadra badawcza i projektowa wyspecjalizowana w zagadnieniach systemów informatycznych dla potrzeb administracji jest nieliczna i rozproszona. Integracja tego środowiska w ramach wspólnych przedsięwzięć badawczo-rozwojowych winna przyczynić się do wykształcenia form organizacyjnych stałego współdziałania specjalistów i zapewnienia niezbędnego postępu w poziomie naukowym i metodycznym prac badawczych.

Zadaniem szczególnie ważnym jest stworzenie potencjału badawczo-rozwojowego obsługującego wdrażanie i rozpowszechnianie systemów informatycznych w administracji państwowej. Użytkownikami systemów informatycznych w administracji są z reguły niewielkie komórki rozproszone organizacyjnie i przestrzennie. Stosowany od lat w przemyśle model wdrażania informatyki oparty na wyspecjalizowanych ośrodkach obliczeniowych nie znajduje zastosowania w administracji i obsłudze społeczeństwa. Zachodzi więc konieczność wypracowania i rozpowszechnienia nowych form i metod nadzoru autorskiego projektantów systemów, polegających na długofalowym nadzorze nad wdrożeniami i eksploatacją połączonym ze szkoleniem i popularyzacją korzystania z tych systemów wśród nieinformatyków.

2. Podstawy opracowania założeń CPBR

Niniejsze założenia opracowano na podstawie:

- wytycznych Urzędu d/s Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń,
- wniosków resortów w sprawie podjęcia prac badawczo-rozwojowych nad zastosowaniem informatyki dla potrzeb administracji państwowej i obsługi społeczeństwa,
- propozycji i wniosków Urzędów Wojewódzkich n/t priorytetowych potrzeb tych urzędów w zakresie informatycznego wspomaganie ich prac;
- wniosków CİNTE i OBRI MAiGP jako koordynatorów systemów informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej oraz zastosowań informatyki w resorcie administracji i gospodarki przetrzennej.

Propozycje Urzędów Wojewódzkich zebrano w trybie otwartej ankiety, z którą zwrócono się do wszystkich urzędów. Ponadto

uwzględniono uwagi recenzentów oraz członków Komisji Kwalifikacyjnej CPBR z dnia 16 lipca 1985 r. oraz uwagi i opinie ekspertów, głównie współpracujących w ramach Rady d/s Systemów Informacji Społeczno-Gospodarczej oraz Zespołu Przetwarzania Danych Naukowej Rady Statystycznej.

Wnioski resortów zgłoszone były w trybie określonym w Zarządzeniu Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki Nr 37/84 z dnia 28 listopada 1984 r.

Projekt założeń CPBR przedstawiono do zaopiniowania Radzie d/s Systemów Informacji Społeczno-Gospodarczej /Zespół d/s Systemów Informacji/ oraz Naukowej Radzie Statystycznej - Sekcja Organizacji Przetwarzania Danych. Uzyskano ogólną pozytywną opinię o założeniach CPBR oraz zebrano uwagi szczegółowe, które wykorzystano przy opracowaniu obecnej wersji CPBR.

3. Ogólna koncepcja CPBR

Cele określone w punkcie 1 realizowane będą poprzez przeprowadzenie kompleksowych działań i prac badawczo-rozwojowych w następujących grupach tematycznych:

1. Polityka informacyjna państwa - kierunki rozwoju zastosowań informatyki w administracji państwowej i obsłudze społeczeństwa oraz metody i formy wdrażania.
2. Baza normatywna systemów informacyjnych: klasyfikacje nomenklatury, systematyki, kody, języki informacyjne, standardy transferu informacji, podstawy prawne działalności informacyjnej.
3. Ogólnokrajowe systemy ewidencyjno-identyfikacyjne /ewidencja ludności, gruntów, budynków, i inne/.

4. System państwowej informacji statystycznej.
5. System informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej.
6. Systemy informacyjne resortów funkcjonalnych.
7. Systemy informacyjne centralnej administracji gospodarczej.
8. Systemy informacyjne organów terenowej administracji państwowej.
9. Systemy informacyjne powszechnego użytku.
10. Zastosowanie mikrokomputerów w pracach administracyjno-biurowych.
11. Technika i technologia systemów informacyjnych administracji państwowej i obsługi społeczeństwa.
12. Szkolenie i popularyzacja zastosowań informatyki w administracji państwowej i obsłudze społeczeństwa.

Przewiduje się, że zakres prac realizowanych w ramach CPBR powinien być uzupełniony w miarę postępu prac, w szczególności w takich grupach tematycznych, jak: baza normatywna, systemy informatyczne obsługi społeczeństwa, szkolenie i popularyzacja zastosowań informatyki, a także o tematy szczegółowe, których propozycje zostały zgłoszone lub będą proponowane przez terenowe organy administracji państwowej.

Proponuje się wprowadzenie koordynacji dwustopniowej. Funkcje koordynatora I stopnia pełni Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Systemu Państwowej Informacji Statystycznej.

Ponadto wstępnie przyjęto, że:

- zespół d/s systemów informacji społeczno-gospodarczej działający w ramach Rady d/s Systemów Informacji Społeczno-Gospodarczej pełnił będzie funkcję doradczo-opiniodawczą dla potrzeb CPBR,
- celowe byłoby objęcie koordynacją merytoryczną tego CPBR innych tematów dotyczących zastosowań informatyki w administracji pa-

stwowej i obsłudze społeczeństwa finansowanych ze środków centralnych na badania lub budżetowych poza CPBR. Koordynacja ta byłaby ograniczona do opiniowania przez w/w zespół celowości podejmowania tematów, w celu uniknięcia dublowania prac oraz uzyskiwania informacji o wynikach badań lub wdrożeń.

4. Współpraca z zagranicą

Realizacja CPBR wymaga szerokiej współpracy z zagranicą, polegającej na:

- zapoznaniu się z doświadczeniami krajów zaawansowanych w stosowaniu informatyki w administracji państwowej,
- pozyskiwaniu dokumentacji systemowej i programowej, zakupie oprogramowania systemowego,
- wspólnych badaniach w zakresie metod projektowania i wdrażania systemów informatycznych dla potrzeb administracji,
- zakupie sprzętu informatycznego dla potrzeb wdrożeń eksperymentalnych.

Współpraca dotyczyć będzie głównie instytucji badawczo-rozwojowych krajów socjalistycznych, już obecnie współdziałających z odpowiednimi instytucjami zaplecza badawczo-rozwojowego resortów uczestniczących w CPBR.

Niezbędne będzie także rozwinięcie współpracy z niektórymi placówkami badawczo-rozwojowymi krajów zachodnich, w tym:

- jednostkami zaplecza informatycznego niektórych urzędów statystycznych,
- wyspecjalizowanymi instytucjami zajmującymi się zastosowaniami informatyki w administracji,
- instytucjami realizującymi systemy informacyjne obsługi społeczeństwa,

- ośrodkami i producentami sprzętu i systemów informatycznych z dziedziny prac administracyjno-biurowych.

Konkretyzacja współpracy nastąpi w fazie opracowania kart programowych tematów CPBR specyfikujących zadania badawcze, wykonawców i warunki realizacji.

5. Wstępna ocena społeczno-ekonomicznej efektywności CPBR

Realizacja wymienionych celów CPBR jest warunkiem zapewnienia niezbędnej sprawności funkcjonowania organów administracji państwowej na wszystkich szczeblach.

Realizacja CPBR oraz wdrożenie i rozpowszechnianie wyników prac badawczo-rozwojowych winno przynieść:

- istotną poprawę jakości i sprawności funkcjonowania organów administracji państwowej,
- zapewnienie szybkiej, aktualnej i rzetelnej informacji dla decydentów wszystkich szczebli administrowania gospodarką i Państwem,
- znaczne zwiększenie efektywności pracy w organach administracji państwowej, umożliwiające sprawne realizowanie rosnących zadań administracji, bez wzrostu zatrudnienia, a w niektórych obszarach prac biurowych - redukcję zatrudnienia,
- zwiększenie atrakcyjności pracy w jednostkach administracji państwowej, statystyki, ośrodkach informacji,
- poprawę jakości informacji gromadzonej i wykorzystywanej w systemach administracji państwowej oraz obsługujących ją systemach informacyjnych.

Grupa tematyczna 01

Polityka informacyjna państwa

Cele:

Wytyczenie kierunków rozwoju zastosowań informatyki w administracji państwowej i obsłudze społeczeństwa oraz strategii i priorytetów wdrożeniowych. Wprowadzenie metod projektowania systemów informacyjnych dla administracji centralnej i terenowej.

Zadania:

Opracowanie raportu nt. stanu, potrzeb i kierunków rozwoju zastosowań informatyki w administracji państwowej i obsłudze społeczeństwa.

Opracowanie metodologii projektowania systemów informacyjnych dla administracji państwowej centralnej i terenowej.

Opracowanie zasad integracji systemów informacyjnych administracji państwowej centralnej i terenowej.

Efekty:

Przeprowadzenie studiów i analiz stanowiących podstawę do opracowania rządowego programu rozwoju zastosowań informatyki w administracji państwowej i obsłudze społeczeństwa do roku 2000 oraz kierunków informatyzacji kraju po roku 2000.

Metodyka projektowania i wdrażania systemów informatycznych administracji państwowej i obsługi społeczeństwa.

Zasady i metody koordynacji i zintegrowanego rozwoju systemów informacyjnych dla administracji państwowej i obsługi społeczeństwa.

Grupa tematyczna 02

Ogólnokrajowe systemy ewidencyjno-identyfikacyjne.

Cele:

Opracowanie i wdrożenie eksperymentalne podstawowych systemów ewidencyjno-identyfikacyjnych o zasięgu ogólnokrajowym, w szczególności ewidencji:

- gruntów,
- budynków i budowli,
- lokali

Zadania:

Kompleksowa koncepcja ogólnokrajowych systemów ewidencyjno-identyfikacyjnych, strategia i kierunki jej realizacji, powiązania z innymi systemami.

Projekty i terenowe wdrożenia systemów ewidencyjnych:

- system identyfikacji terytorialnej,
- system ewidencji budynków,
- system ewidencji lokali,
- system ewidencji obiektów infrastrukturalnych.

Efekty:

Prototypowe wdrożenia powielarne wymienionych wyżej systemów ewidencyjno-identyfikacyjnych dla wybranych jednostek terytorialnych.

Długofalowy program wdrożenia tych systemów w skali kraju.

Grupa tematyczna 03

Baza normatywna systemów informacyjnych

Cele:

Zapewnienie spójności językowej, informacyjnej i funkcjonalnej systemów informacyjnych administracji państwowej i obsługi społeczeństwa.

Zadania:

Metody projektowania, wdrażania i utrzymywania spójności bazy normatywnej systemów informacyjnych administracji państwowej. Opracowanie standardowego, powielarnego oprogramowania dla tworzenia i utrzymywania bazy normatywnej na sprzęt informatyczny /w tym mikroinformatyczny/ rozpowszechniony w kraju. Standardy przechowywania i transferu informacji między systemami informatycznymi administracji państwowej, planowania i zarządzania.

Efekty:

Metody i narzędzia tworzenia i utrzymania niezbędnego poziomu integracji, klasyfikacji, nomenklatur, systematyk, języków informacyjnych, systemów identyfikacyjnych, rejestrów i katalogów.

Powielarność i obniżenie kosztów opracowywania i tworzenia bazy normatywnej dla systemów informacyjnych administracji państwowej i obsługi społeczeństwa.

Umożliwienie lub usprawnienie przepływu informacji między systemami.

Grupa tematyczna 04

Systemy państwowej informacji statystycznej /SPIS/

Cele:

Usprawnienie obsługi informacyjnej użytkowników informacji statystycznej, w szczególności organów administracji państwowej centralnej i terenowej, instytucji politycznych i społecznych oraz zaplecza naukowo-badawczego kraju poprzez:

- dostosowanie zakresu informacji statystycznej do potrzeb użytkowników,
- przyspieszenie terminów opracowywania i udostępniania danych statystycznych, usprawnienie dostępu do danych,
- podniesienie jakości danych statystycznych: kompleksowości, porównywalności,
- obniżenie kosztów społecznych informacji statystycznych.

Zadania:

Przeprowadzenie kompleksowych prac projektowych i programistycznych związanych z przejściem systemu statystyki państwowej na komputery EC.

Automatyzacja ujmowania kontroli i korekty danych statystycznych ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania mini i mikrokomputerów produkcji krajowej.

Systemy metadanych statystycznych:

- rozwój podstaw teoretycznych i metodycznych,
- projekty i wdrożenia prototypowe.

Usprawnienie pracy statystyków przez zaprojektowanie i wdrożenie kompleksu systemów

wspomagających na bazie mikrokomputera produkowanego masowo w kraju.

Oprogramowanie i standardy transferu danych statystycznych w ramach systemu statystyki państwowej oraz między systemami.

Wykorzystanie bezpośrednio zbiorów danych z systemów informacyjnych administracji państwowej oraz innych systemów informacyjnych dla potrzeb statystyki.

Efekty:

Usprawnienie obsługi informacyjnej użytkowników danych statystycznych.

Lepsza jakość danych statystycznych.

Niższe koszty społeczne informacji.

Dalszy postęp w metodologii badań statystycznych i analiz statystyczno-ekonomicznych.

Grupa tematyczna 05

System informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej /SINTO/.

Cele:

Rozwój systemów informacji dla potrzeb administracji państwowej centralnej i terenowej. Wypracowanie metod projektowania systemów faktograficznych oraz wdrożenie prototypowych systemów dla dziedzin o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej i państwa. Integracja systemów informacji naukowo-technicznej i ekonomicznej w skali krajowej oraz w powiązaniu z systemami międzynarodowymi, w szczególności z MSINT.

Usprawnienie obsługi informacyjnej poprzez wprowadzenie nowoczesnych metod i technik gromadzenia, przetwarzania i udostępniania informacji.

Zadania:

Opracowanie metod projektowania i wdrażania systemów faktograficznych, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzin ważnych dla administracji państwowej.

Wdrożenie prototypowych, powielalnych pakietów informacyjno-wyszukiwawczych na sprzęt informatyczny /w tym mikrokomputerowy/ dostępny w kraju.

Wdrożenie - w pełnym cyklu rozwojowym - wybranych systemów informacji szczególnie ważnych dla doskonalenia funkcjonowania administracji państwowej jak:

- system informacji legislacyjnej,

- systemy z bazą wiedzy i systemy ekspertowe wspomagające pracę wybranych jednostek administracji centralnej,

- systemy informacji skierowującej.

Modelowa kompleksowa komputeracja prac w wybranych wzorcowych ośrodkach inte: zakładowym, branżowym, regionalnym, w celu rozpowszechnienia doświadczeń na sieć krajową /ewentualnie w trybie zamówienia rządowego po zakończeniu cyklu badawczego/.

Efekty:

Usprawnienie obsługi informacyjnej użytkowników.

Stworzenie technicznych i organizacyjnych warunków dla partnerskiej współpracy międzynarodowej z systemami o zasięgu światowym, zwłaszcza MSINT.

Zapewnienie powszechności dostępu do informacji dzięki wdrożeniu nowoczesnych technologii informacyjnych.

Grupa tematyczna 06 Systemy informacyjne resortów funkcjonalnych.

Cele:

Zintegrowany rozwój systemów informacyjnych resortów funkcjonalnych w oparciu o jednolite metody projektowania i standardy informacyjne, spójną i powielarną bazę programową i sprzęt informatyczny, we współdziałaniu ze SPIS i SINTO.

Wdrożenie systemów informatycznych wspomagających funkcje koordynacyjne resortów funkcjonalnych oraz procesy analiz, programowania i prognozowania.

Zadania:

Zaprojektowanie i wdrożenie prototypowych systemów informacyjnych dla wybranych resortów funkcjonalnych, w oparciu o wspólne bazy danych.

Zaprojektowanie i wdrożenie prototypowych systemów informatycznego wspomaganie prac planistycznych w wybranych resortach.

Wypracowanie metod optymalnego przepływu informacji w wybranych resortach funkcjonalnych, z uwzględnieniem wykorzystania zasobów danych statystycznych i inte.

Systemy informatycznego wspomaganie realizacji funkcji organu założycielskiego przez resort funkcjonalny.

Zaprojektowanie i wdrożenie wybranych systemów dziedzinowych w resortach funkcjonalnych /Min.Finansów, Zdrowia i Opieki Społecznej, Min.Oświaty i Wychowania, Min.Pracy, Płac i Spraw Socjalnych, ZUS/.

Efekty:

Usprawnienie systemów informacyjnych resortów funkcjonalnych i wynikające z tego doskonalenie działalności tych resortów.

Zmniejszenie społecznych kosztów uzyskiwania informacji poprzez eliminację wielokrotnego ich zbierania, poprawę jakości informacji oraz metod planowania, koordynacji i zarządzania przez szczebel centralny, eliminację dublowania informacji.

Grupa tematyczna 07

Systemy informacyjne centralnej administracji gospodarczej.

Cele:

Dalszy rozwój systemów informatycznych organów centralnych resortów gospodarczych zapewniający funkcjonalną integrację tych systemów, a następnie organizacyjną, w procesie reorganizacji zarządzania gospodarką w wyniku dalszych postępów reformy gospodarczej.

Zadania:

Zaprojektowanie i wdrożenie prototypu systemu informatycznego resortu gospodarczego w oparciu o wspólną bazę danych.

Systemy informatyczne wspomagające funkcje centralnego organu administracji gospodarczej jako organu założycielskiego jednostek podstawowych /system analiz i ocen przedsiębiorstw/.

Systemy informatyczne wspomagające prace planistyczne w resorcie gospodarczym.

Wybrane powielarne systemy analiz i zarządzania przez szczebel centralny dla dziedzin wymagających sterowania centralnego:

- system bilansu paliwowo-energetycznego,
- system kontroli działalności inwestycyjnej w skali działowo-gałęziowej,
- system obrotu zaopatrzeniowego /dla wybranych dziedzin wymagających centralnego sterowania/,
- analizy bilansów produktów w ramach branż i między branżami.

Systemy informatyczne wspomagające prace analityczne pracowników urzędów centralnych administracji gospodarczej.

Metody i techniki wymiany informacji między systemami resortowymi oraz ogólnokrajowymi systemami informatycznymi /SPIS, SINTO i inne/.

Efekty:

Zapewnienie możliwości względnie łatwej integracji systemów informacyjnych resortów gospodarczych w warunkach dalszych etapów reorganizacji centralnej administracji gospodarczej.

Usprawnienie obsługi informacyjnej centralnej administracji gospodarczej, dalszy postęp w metodach planowania i zarządzania na bazie nowoczesnych technologii informacyjnych.

Rozszerzenie możliwości prowadzenia prac analitycznych i planistycznych przy wykorzystaniu bogatego aparatu metodycznego /metod ekonomiczno-matematycznych, analiz statystycznych, modeli symulacyjnych i in./.

Grupa tematyczna 08

Systemy informacyjne organów administracji terenowej /stopnia wojewódzkiego i miejsko-gminnego/.

Cele:

Opracowanie i pilotowe wdrożenie prototypowych powielalnych systemów informatycznych wspomagających prace organów państwowej administracji terenowej stopnia wojewódzkiego i miejsko-gminnego.

Ograniczenie żywiołowości stosowania informatyki w pracach jednostek administracji terenowej dzięki dostarczeniu sprawdzonych rozwiązań prototypowych, uwzględniających specyfikę prac administracji.

Zapewnienie spójności i współdziałania systemów informacyjnych administracji terenowej z innymi systemami informacyjnymi działającymi w kraju, zwłaszcza systemami statystyki państwowej, informacji naukowo-technicznej, systemami informacyjnymi resortów funkcjonalnych.

Usprawnienie prac administracyjnych i biurowych w jednostkach terenowej administracji państwowej.

Zadania:

Prototypowy model kompleksowego systemu informatycznego dla jednostki administracji terenowej szczebla wojewódzkiego:

- wariant I: dla województwa o cechach aglomeracji zindustrializowanej
- wariant II: dla województwa o cechach regionu rolniczo-przemysłowego.

Prototypowy model kompleksowego systemu informatycznego dla urzędu gminnego /wdrożenie eksperymentalne w 4 urzędach/.

Efekty:

Przygotowanie powielarnych, zweryfikowanych praktycznie rozwiązań systemów informatycznych dla potrzeb urzędów administracji terenowej.

Znaczne zwiększenie wydajności i atrakcyjności prac w administracji terenowej. Usprawnienie procesów decyzyjnych dzięki zapewnieniu właściwej bazy informacyjnej. Jakościowa poprawa poziomu funkcjonowania urzędów.

Poprawa jakościowa obsługi obywateli m.in. dzięki mechanizacji i automatyzacji prac biurowych.

Rozpowszechnianie wyników ewentualnie w trybie zamówienia rządowego.

Zaprojektowanie i wdrożenie problemowych systemów informatycznych dla planowania i zarządzania, w tym:

- systemy informatyczne analizy zanieczyszczeń środowiska naturalnego i ich skutków,
- systemy informatyczne planowania i zarządzania dla poszczególnych wydziałów organu administracji terenowej,
- systemy wspomagające analizy i oceny w skali regionalnej, dla gospodarki przestrzennej i innymi zasobami /woda, powietrze, bogactwa naturalne/,
- systemy wspomagające analizy społeczne dla potrzeb władz i administracji terenowej.

Grupa tematyczna 09

Systemy informacyjne obsługi społeczeństwa.

Cele:

Sformułowanie programu rozwoju ogólnodostępnych systemów informacyjnych obsługi społeczeństwa.

Metody projektowania ogólnodostępnych systemów informacyjnych.

Pilotowe projekty dla wybranych dziedzin.

Zadania:

Koncepcja rozwoju ogólnodostępnych systemów informacyjnych obsługi społeczeństwa. Określenie proponowanych priorytetów wdrożeniowych wariantów technicznych, organizacji tworzenia ogólnodostępnych baz danych, zasad finansowania itd.

Ogólnokrajowa sieć typu VIDEOTEX: koncepcja, projekt programu rozwoju.

Wybrane dziedzinowe systemy informacyjne powszechnego użytku: projekty i eksperymentalne wdrożenia.

Zasady współdziałania systemów informacyjnych ogólnokrajowych i resortowych z systemami ogólnodostępnymi.

Efekty:

Przeprowadzenie prac przygotowawczych do wdrożeń i eksploatacji informacyjnych systemów powszechnego użytku po roku 1990.

U w a g a: Tematyka systemów informacyjnych obsługi społeczeństwa, która powinna być objęta badaniami, w niewielkim stopniu jest reprezentowana w zgłoszeniach tematycznych zainteresowanych jednostek. Niezbędny zakres badań zostanie zainicjowany w trakcie realizacji CPBR.

Grupa tematyczna 10

Mikrokomputery w pracach administracyjnych i biurowych.

Cele:

Opracowanie kompleksowego zestawu systemów informatycznych wspomagających prace administracyjno-biurowe przy wykorzystaniu mikrokomputerów powszechnie dostępnych w kraju.

Zadania:

Opracowanie wymagań na zestawy mikrokomputerowe optymalnie dostosowane do poszczególnych rodzajów prac administracyjnych i biurowych oraz dla jednostek administracji państwowej w sprawie kierunków rozwoju zastosowań mikrokomputerów w administracji.

Opracowanie powielanego oprogramowania systemowego dla systemów informatycznych wspomagających prace administracyjne i biurowe na mikrokomputery produkowane masowo w kraju.

Opracowanie powielanego oprogramowania użytkowego dla typowych prac administracyjnych i biurowych.

Zorganizowanie służby konsultacyjno-szkoleniowej w zakresie biurotyki dla potrzeb administracji państwowej, przygotowanie wydawnictw popularyzacyjnych.

Opracowanie programu doskonalenia prac administracyjno-biurowych w administracji państwowej w oparciu o metody i środki techniczne biurotyki.

Efekty:

. Opanowanie żywiołowości rozwoju zastosowań informatyki w administracji państwowej, uprządkowanie rynku software'owego w zakresie biurotyki, co winno przynieść poważne oszczędności ekonomiczne.

Docelowo poważny wzrost efektywności i atrakcyjności prac administracyjnych i biurowych, otwarcie możliwości doskonalenia funkcjonowania administracji państwowej bez wzrostu, a w dłuższym okresie czasu, przy zmniejszeniu liczby zatrudnionych w pracach administracyjno-biurowych.

Grupa tematyczna 11

Technika i technologia informacyjnych systemów w administracji państwowej i obsłudze społeczeństwa.

Cele:

Wypracowanie podstaw technicznych i programowych wykorzystania teletransmisji i teleprzetwarzania w systemach informacyjnych administracji państwowej i obsłudze społeczeństwa.

Koncepcja rozwoju ogólnokrajowej bazy technicznej dla systemów administracji państwowej i systemów obsługi społeczeństwa.

Zadania:

Teletransmisja i teleprzetwarzanie dla potrzeb systemów informacyjnych administracji państwowej na bazie komputerów EC, z uwzględnieniem sieci heterogenicznych - eksperymentalne wdrożenia w systemach PESEL, SPIS, SINTO.

Ochrona danych w sieciach teleprzetwarzania - studium wstępne, projekty i eksperymentalne wdrożenia.

Specyfikacja funkcjonalna systemu teleprzetwarzania dla potrzeb administracji państwowej.

Efekty:

Wypracowanie narzędzi i metod tworzenia ogólnokrajowej sieci informatycznej dla potrzeb systemów informacyjnych administracji państwowej i obsługi społeczeństwa.

Grupa tematyczna 12

Popularyzacja i szkolenie w zakresie stosowania informatyki w administracji państwowej.

Cele:

Kompleksowa działalność popularyzacyjna, szkoleniowa i wydawnicza w zakresie zastosowań informatyki w administracji państwowej i dla obsługi społeczeństwa.

Zadania:

Zorganizowanie - przy współpracy towarzystw naukowo-zawodowych - szkoleń popularno-naukowych i fachowych w zakresie stosowania informatyki w administracji państwowej i obsłudze społeczeństwa.

Organizowanie i popieranie wydawnictw popularyzujących rzetelną wiedzę fachową w dziedzinie biurotyki, stosowania informatyki w działalności administracyjnej, korzystania z informacji i środków technicznych informatyki przez społeczeństwo.

Wydawanie lub popieranie wydawnictw specjalistycznych prac z dziedziny projektowania, wdrażania i eksploatacji systemów informacyjnych administracji państwowej i użytku publicznego.

Opracowanie projektów programów w zakresie zastosowań informatyki w administracji państwowej jako propozycji uzupełnienia programów studiów administracyjnych, prawniczych, ekonomicznych.

Zorganizowanie wymiany informacji między zespołami realizującymi zadania badawcze

w ramach CPBR poprzez biuletyn informacyjny CPBR, konferencje i seminaria naukowe.

Efekty:

Podniesienie poziomu wiedzy informatycznej przez pracowników administracji państwowej. Umiejętne wykorzystanie przez użytkowników systemów informatycznych realizowanych w ramach pozostałych grup tematycznych /2-11/.